

TEMA MÅNGFALD | I decennier har funktionshinderrörelsen misslyckats med att på allvar nå fram till nyinflyttade svenskar. I en ny satsning ska Assyriska riksförbundet tillsammans med två funktionshinderorganisationer sprida kunskap om rättigheter i en svår fångad målgrupp. **Text Albert Martinsson**

DE SKA NÅ NYA SVENSKAR

– För en vanlig svensk person med funktionsnedsättning kan det vara tufft att veta vilka rättigheter man har och vilka hjälpmedel man kan få och så vidare. Om man till detta lägger invandrabakgrund, språksvårigheter och bristande kunskap om det svenska samhället så blir det ännu svårare att hitta rätt hjälp och stöd, säger Maria Kaplo.

Trots att hon är helt ny i rollen som ledare för Assyriska riksförbundets projekt »Funka utan skam« så är hon tydlig med hur problemet ser ut. Mitt i vårt stolta välfärdssamhälle finns människor som saknar grundläggande kunskaper om vilka rättigheter de har och vilken hjälp som går att få från stat och kommun.

– Vi vill vara tydliga och visa att den här målgruppen finns och den behöver hjälp. Men samhället ser inte den här gruppen. Vi vill skapa en medvetenhet om detta och hitta en metod för hur vi kan lösa problemen.

UNDER TVÅ ÅR SKA Assyriska riksförbundet tillsammans med DHR och Neuroförbundet sprida kunskap och information om rättigheter för personer med funktionsnedsättning bland svenskar med assyrisk bakgrund. Genom föreläsningar, aktiviteter och sommarläger ska man nå personer i gruppen som själva har funktionsnedsättning och ge dem verktygen att delta i samhället.

Samtidigt ska personernas familjemedlemmar få information och kunskap om vilka rättigheter personer med funktionsnedsättning har i Sverige och vilket stöd man kan få från samhället.

Tillsammans med andra information till hela befolkningsgruppen hoppas riksförbundet kunna

bryta flera av de tabun som Maria Kaplo menar omgärdar funktionsnedsättning inom gruppen.

– Majoriteten av assyrierna i Sverige är ortodext kristna. Inom religionen finns en föreställning att funktionsnedsättning är ett straff från gud. Det gör att det finns en känsla av skam kopplat till funktionsnedsättning inom familjen och det vill vi bryta, säger Maria Kaplo.

Samtidigt handlar det om att sprida kunskap om hur det svenska samhället fungerar. Assyrierna har traditionellt levt som förtryckt minoritet i flera länder i mellanöstern där samhällets stöd till personer med funktionsnedsättning varit minimalt.

– De är vana att förlita sig på stöd och hjälp från familjen. Därför finns det heller ingen vana att söka efter hjälp utifrån.

Vilka uttryck tar sig de här föreställningarna i Sverige?

– Det leder till att de ofta isolerar sig från samhället. De är inte med i föreningslivet och känner många gånger att de inte är värda att skaffa sig utbildning och jobb, säger Maria Kaplo.

FÖR ATT FÅ IN SAKKUNSKAP om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i satsningen har Assyriska riksförbundet valt att samarbeta med DHR och Neuroförbundet. Dedjo Engmark, som är DHRs representant i arbetet, menar dock att hans organisation också har mycket att lära på deltagandet.

– Min bild är att DHR inte är så bra som man tror på att ta emot personer med funktionsnedsättning med utländsk härkomst. Det är egentligen den stora vinsten för oss, att vi lär oss av det här. Vi blir en starkare organisation som blir bättre på att bemöta

FOTO: ALBERT MARTINSSON

1 Maria Kaplo leder projektet på Assyriska riksförbundet.

alla medborgare, oavsett om de kommer från krigets Syrien eller är födda här, säger Dedjo Engmark.

VARFÖR ÄR DHR INTE BÄTTRE på det här?

– Det är en mycket liten andel av våra medlemmar som har utomnordisk eller utomeuropeisk bakgrund. Samma sak om vi tittar på vilka som är aktiva i våra styrelser så är det en skrämmande liten andel som har det här perspektivet.

– Jag tror att det är lättare att rekrytera de man är van att träffa och som är en själv lik. Ska man ut och rekrytera personer med andra referensramar så måste vi aktivt ut och söka upp dem. De kommer inte till oss bara för att de har sett ett anslag på torget eller habiliteringen. Initialt vill det till andra insatser för att de ska komma till oss.

Förutom att bidra med kunskaper om rättigheter och samhällets organisation vill Dedjo Engmark också skapa möjligheter för barn och unga i den assyriska gruppen att bli fysiskt aktiva. Han skissar på utbildningar i rullstolsteknik som ett exempel.

– Vi ska inte peka med pekpinna utan framför allt visa på de fantastiska möjligheter man har om man nyttjar sina rättigheter på rätt sätt. Då kan förutsättningarna för ditt barn eller familjemedlem att bli inkluderad och en del av samhället öka dramatiskt.

INITIALT KOMMER PROJEKTET att drivas i tre kommuner där det bor många människor med assyrisk bakgrund, Södertälje, Jönköping och Göteborg. Maria Kaplo hoppas etablera ett samarbete med lokala funktionshinderpolitiska råd för att skapa dialog och få möjligheter att utbilda politiker och tjänstemän.

Även inom DHR hoppas Dedjo Engmark engagera medlemmar och aktiva lokalt. Han ser gärna deltagande från förtroendevalda men hoppas framför allt få med aktiva ungdomar i arbetet.

– Det är viktigt med förebilder som visar hur det funkar att leva självständigt och att man kan använda en organisation som DHR som en plattform för sitt samhällsengagemang. ■

↑ Dedjo Engmark hoppas att DHR kan bli bättre på att nå personer med annan bakgrund än svensk.